

Mit látott a geológus a szanki gázkitörésnél?

Néhány napja lapunk már hírt adott róla, hogy Szankon megállt a gázkitörés. Amilyen hirtelen kezdődött a féltelmetesen dühöngő gáz- és iszap szökőkút működése, ugyanolyan váratlanul, egyik percről a másikra csendesedett el 17 napi tombolás után az elszerecséltenedett kutatófúrás. A kitörés megszünését — hasonlóan a korábbi üllési gázfeltöréshez — ez esetben is a gázszolgáltatató közterétegel fölötti közterétegek természetes beszakadása okozta.

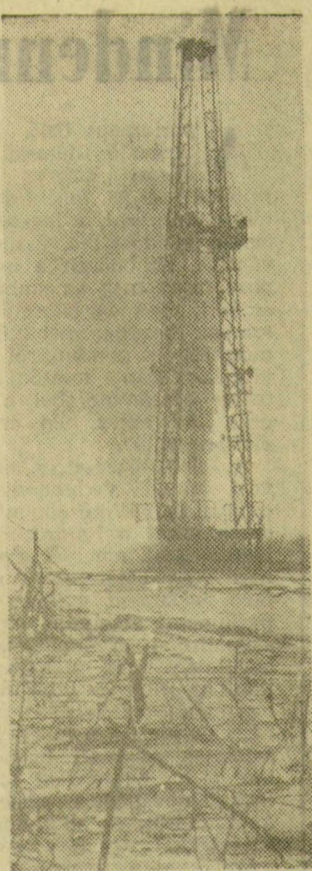
Az óvatosság kötelező

A kőolajbányászok azonban jól tudják, hogy a természet vad erőinek ilyen magától való lecsendesedése nem mindig azt jelenti, hogy a kút véglegesen megadta magát. Számos külföldi és sajátos néhány hazai kitörés „menetrendje” is azt mutatja, hogy a gáz néhány nap, esetleg hét, vagy hónap múlva utat találhat és feszíthet nagának az elzáró omláson át és ilyenkor esetleg az eredeti kúttól nagyobb távolságra is felszínre tör a gáz, megújult erővel, számos fiókkráter kialakítása közben. Így azután az elcsendesedett kút körül Szankon sem állt meg a mentési munka. Hiszen mindaddig nem lehetünk bizonyosak a feltörés megbízható elzáródásáról, amíg egy úgynevezett irányított ferde-

napok fagyos hidege kémeny jégpáncéllá fagyasztotta ezt a mindent megfőjtő iszaptakarót, amely a tájat a szanki fúrás környékén valóságos kővé dermedt sztalagmitfantomok emelkednek ki a méteres iszaprétegből, s bizony nehéz elhinni róluk, hogy ezek szilvafák és eperfák voltak még néhány nappal korábban. A bemutatott képek e szomorú és mégis rendkívül érdekes látványról némi tájékoztatást nyújthatnak azoknak is, akik nem láthatták e különlegesen elvarázsolt tájat saját szemükkel.

A veszteség — és a nyereség

Természetesen a kár óriási. Nemcsak a terméketlenül vált, iszapbafulladt gyümölcsösök és szőlők, nemcsak a derékbatört telefonvezetékek és berogyott tete-

(A szerző felvétele)

A szanki gázkút, amikor még működött

jú házak, de az 1768 méteres veszendőbe ment fúrás költsége is tetemes. Elegendő talán a kár érzékeltetésére megemlíteni, hogy csupán a műszaki kár értékét mintegy tízmillió forintba becsülik olajbányászaink.

Ez szomorú és igaz. Van azonban a kérdésnek egy másik oldala is, s helyes, ha erről sem feledkezünk meg. Az nevezetesen, hogy a szanki gázkitörés egy népgazdaságunk számára rendkívül nagy értékű földgáz és valószínűleg olajkincset magábanrejtő új mező felfedezését jelentette. Valóban értékes felfedezésről van szó, hiszen a tizenhét napos vadkitörés e mezőnél számottevő készletvesztést nem okozott. Ezt a kút viselkedése árulta el azzal, hogy még a tizenhetedik napon is ugyanazzal a kb. százötven atmoszférás nyomással fújta ki a gázt, mint a kitörés kezdetekor. Ha tehát a károk mellett erre a körülményre is felfigyelünk, úgy könnyen belátható, hogy mégis csak érdemes volt lemélyíteni a szanki fúrást, s még érdemesebb lesz lemélyíteni a soron következő többieket.

DR. JAKUCS LÁSZLÓ
geológus,
tanszékvezető egyetemi docens

Megcsappant a traktoroskedv?

Mintha elfogyott volna a fiatalokban a traktoroskedv, az utánpótlás megcsappant a Kisteleki Gépállomáson. A hatvan évről, harminc korbánra jut ugyan egy-egy szakember, de a két műszaki munkaszervezéshez kétszeres létszámmal volna szükség. Hiszen az idén 35 ezer holddal többet kell művelniük, mint tavaly.

Miért nincs utánpótlás? Talán elnéptelenedtek a szaktanfolyamok?

Hetvenből 20–25 maradt

Nem mondható, hogy elnéptelenedtek, bár száz tanfolyamhallgató helyett az idén is csak 64 fő a traktorosképzés padjaiban. — mondja Harmati István, a Kisteleki Gépállomás igazgatója. Nagyobb baj az, hogy miután szakképesítést nyertek, nem maradnak a mezőgazdaságban az újdonsült traktoristák. Tavaly 70 ember kapott oklevelet, ezekből mintegy 10 fő dolgozik a gépállomáson. A tsz-ekben sincs több a szakmában, mint 10–15 fő.

Miért? Sokan ipari vállalatoknál próbálkoznak, mások a tsz különböző brigádjaiban dolgoznak. Pedig a gépállomás számára megterhelést jelent a traktorista-képzés. A tanfolyamok vezetése elvonja a legjobb szakembereket, akiket a téli gépjávitás sem nélkülözhet. A tanfolyamok végétteit valamilyen szerződéssel (a szakképzés fejében), vagy anyagi érdekeltséggel kellene pár évig a szakmában, a mezőgazdaságban tartani. Míg megbarátkoznának vele.

A gyakorlat figyelmeztet

Kevés a szerelő a gépállomáson. A szakmunkások többsége tavasszal traktorra ül, a műhelymunkákhoz alig van ember. Az utánpótlást nevelik, jelenleg 15 gépserelő (II. évesek) és három lakatos (III. évesek) tanul itt. A legjobb szakmunkások mellett ismerkednek a traktorok, munkagépek és autók szerkezetével, működésével és a szerelés-jávitás fortélyaiival. Az elméleti képzést a szegedi szakiskolában nyerik el.

A mezőgazdasági gépszerelés egyre igényesebb mesterség, a géptípusok elszaporodása nagyobb értelmi képességet feltételez a szakembertől, mint a korábbi években. Várható, hogy a gépjávitás gyakorlata hamarosan új irányt, új követelményeket szab a gépszerelők nevelésében.

Új ösvényeken

A Kisteleki Gépállomás és a gimnázium igazgatóságának közös terve ígéretes kezdeményezést jelent e téren.

Talán a szakképzés új ösvényeit jelzik.

A terv lényege: jövőre az első gimnazistákat megkérdezik, hogy ki szeretne gépszerelést tanulni. A politéknai órákon egy kiváló szakember erre a mesterségre oktatja a diákokat. Első két évben az iskola tanműhelyében, a harmadik-negyedik esztendőben pedig a gépállomáson. Erettségi után egyéves gyakorlati képzés következik, majd szakmunkás-bizonyítványt nyertek.

A terv sürgeti a gimnáziumi tanműhely felemás helyzetének megoldását. Az esztendő végére, a gyakorlatban ugyanis a tanulók nem dolgozhatnak, mivel nincs megfelelő szakember mellettük, aki a gépek helyes, balesetmentes üzemeltetéséért felelne. Ez rendjén is van. De az már felemás intézkedés, hogy a gépekkel együtt nem kapott a gimnázium státuszt szakember alkalmazására.

Igy minden gép „tabu” a gyakorlati oktatás számára.

A kérdések kérdése

A műhelyekben olykor népes tanulócsoporthoz a gépek és a legjobb szakemberek körül. A traktorostanfolyam hallgatói, gépszerelő tanulók, s a gimnázium itt politéknizáló diákjai. Szükséges férnek meg az amúgyis túlszűfolt javító-műhelyekben? Hogyan oldják meg?

— Szerencsénk van egy „szerencsétlenséggel” — mondja Harmati István igazgató. — Tavaly felépítettük a lúgosmosó helyiségét, de nem tudtuk befejezni. Most itt tartjuk a gyakorlati oktatást. Tervük az: két-három éven belül tanműhelyt építenek. Ezzel megoldódik a szakemberképzés egyik nagy problémája. Az új traktorosok, gépszerelők nevelésének, valamint saját szakembereik továbbképzésének egyaránt megfelelő gyakorlati iskolája lesz.

Balogh Ödön

Új napközi Újszegeden

Szeged legkorszerűbb napközi óvodáját adták át tegnap délelőtt az Ogvyessza lakótelepen. Az ünnepségen megjelent Papp Gyula, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, Szabó László, a városi pártbizottság munkatársa, s a városi tanács művelődési osztályának vezetője, Kovács József, valamint a társadalmi szervek képviselői, Csala Jánosné, az óvoda szülői munkaközössége elnökeinek üdvözlő szavai után Mison

Gusztáv, az I. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke rövid beszéd kíséretében adta át 100 gyermek számára a közel 2 millió forint költséggel épült óvodát.

Ezt követően az óvodások másorral kedveskedtek a meghívott vendégeknek, majd Joó Katalin óvónő átvette az Ogvyessza lakótelep új óvodáját. Köszönetet mondott az építőknél odaadó munkájukért, a szülői munkaközösségnek a társadalmi segítségért.

A csehszlovákiai utazásokról

A MÁV és az IBUSZ értesíti azokat, akik csoportosan vagy betétlappal Csehszlovákiába akarnak utazni: a csehszlovák illetékes szervek intézkedést adtak ki, amelylyel — a száj- és körömfájás továbbterjedésének megakadályozása céljából — átmenetileg korlátozták csehszlovák állampolgároknak magyarországi és magyar állampolgároknak csehszlovákiai turista- és magánutazását. Ez a korlátozás nem vonatkozik a szolgálati és tranzit-utakra, valamint a rendkívül fontos okokból történő magánutazásokra.

Ajánlatos tehát, hogy a magyar állampolgárok Csehszlovákiába tervezett elutazásuk előtt feltétlenül érdeklődjenek a vasútállomáson vagy az IBUSZ kirendeltségénél. (MTI)

Négyszáz KISZ-vezető továbbképzése

A téli falusi napok viszonylagos nyugalomát a szegedi járási KISZ-bizottság a községi ifjúsági szervezetek régi és új vezetőinek továbbképzésére használja ki. Február 15 és március 10 között Szegeden, Szőregen, Kisteleken, Zákányzéken és Kiskundorozsmán mintegy négyszáz — fiatal titkárok és a különböző reszortok felelősei — szereznek újabb ismereteket a vezetés módszereiről és — formáiról, szervezeti és nevelési kérdésekről. Háromnapos tanfolyamokon beszélnek meg, hogy a párt Központi Bizottságának 1964 decemberi határozata, valamint a KISZ VI. kongresszusa milyen ifjúsági feladatokat jelöl meg számukra.

Egy szilvafa a kővé dermedt gyümölcsösben

fúrás segítségével a kitörés mélységbeli központját, a gázt tároló réteget el nem érjük és a kitörést ott a szilvében el nem fojtjuk cementtel és iszappal. Áll tehát már a második fúrótorony is a tönkrement kút közelében és olajbányászaink a következő hetekben hősiességükkel fúrnak „versenyt” a pillanatnyilag szunnyadó, de most már jól ismert gázfészkek igába töréséért.

Félmillió tonna iszap

A szanki gázkút környéke azonban jelenleg megdöbbentő képet mutat. Már a kitörés első időszakában is rengeteg iszapot dobott ki magából a kút, a múlt hét utolsó két napján azonban a fúrás teljesen csak homokot és iszapot termelt. Számításaink szerint ezekben a napokban mintegy félmillió tonna szürke, terméketlen iszap rakódott le a kút környékére, helyenként két méter vastag takaróval borítván el a szőlőföldeket és a gyümölcsösöket. Az utóbbi

A kis öregember oldalán táskarádió kiáltozott. Szinte belebotlottunk, ahogyan leszálltunk a villamosról, s többen — idegenek, de a meglepetésben társak — tétova vídamsággal egymásra pillantottunk a feje felett. Mert alacsony volt a kis öregember, szinte eltűnt a leszállók-fölszállók között, ahogy utcapróbák-kellékeivel, s oldalán a zenélő-kiáltozó táskával türelmesen várta a villamosindulást.

Mindenki sietett a dolgára, de sokan visszatértünk még a sarokról is, talán, hogy jobban szemükbe — szere-

A seprű dalra jár

tetükbe zárják ezt a furcsán kedves alakot, s valahogy el is különítsék a sok más táskarádiónyagató figurától. Hisz éppen a különbözőség, a szokatlanság, mondhatnám az az „életkori anakronizmus” mosolygottatott meg másokat is, engem is. De a mosoly együttérző volt, mintha jó hírt halló rokonok csodálkoznak, hogy lám, igazán pompás, hitte volna-e valaki közületek?

Nem hitte volna. Hozzászóltunk már a sétálgató táskarádióhoz, amelyhez csavarmenetszerű borzasság, hosszú kéz és néha a zene vadságát is meghaladó arcjáték csatlakozik; a Fehértől madárvilágtól és a Beatlesektől elcsúszott hangokat nem is számítva. Leküzdöttük ellenérzéseinket, noha nem kis fáradságunkba került. És íme, az utca embere ugyanezt teszi most, és milyen másképp mégis, ahogy csavarint

egyvet a világkereső gombon, és a számszámokkal, a zenével meg az odafigyelők rokonszenvével az oldalán szép lassan átbálgat az úton.

Nem kérdeztem meg a nevét, sem azt, hogy honnan vette, kapta vagy hogyan eszkbálgatja össze a rádiót. Van rádiója, és ez egyedi tény, hallgatja — ezt sem nyágitánám társadalmivá. Csak éppen megörvendeztet egy kicsit, hogy a világ nagyvárosai állomásról állomásra körülcserélgő, a kezét, azt a kezét, amivel egyszerű munkáját végzi naponta a Lenin körúton.

Simai Mihály

Télen a gépkocsi több ápolásra szorul!

A Globó gyorsmosószer
viz nélkül is tisztítanak, és védőréteggel látják el a gépkocsi felületét.

A stop autóshampon
dúsán habzó, jó szennyoldó hatású. Ápoló, gondozott járművel kétszeres öröm az autózás!

Kapható a kijelölt autóápolási szakboltokban.

x Bp. 5499

Opera Lux
szempilafesték

A megnevetsített kefével a dobozban található festék rudacsán néhányszor végighúzzuk, majd ezzel a szempillát tövétől kiindulva, egyenletesen befestjük és száradni hagyjuk. Száradás alatt a szempillaszállakat a kefével válasszuk szét, hogy az egyes száalak különváljanak, hosszú szempillát biztosít.

p. 5240

A Budapesti Főv. Sütőipari Vállalat felvesz

ipari tanulókat

Jelentkezhetnek nagy-budapesti vagy vidéki, 8 általános iskolát végzett tanulók — ha Budapestén megfelelő lakásról tudnak gondoskodni. Korhatár: 14–16 év. Tanulódó: 3 év. Jelentkezés: az általános iskolán keresztül a 2. számú Elemi-műszertan Tanulásiiskola címére (Budapest, VI. Nép-köztársaság u. 100.)

x Bp. 3026

Parkettázást, épületüvegezést, vízvezeték-szerelést és mindenmő lakatos munkát

azonnali kivitelezésre vállal

a lakosság részére • Szegedi Építő Kft., Szeged, Brüsszeli krt. 8.

xK. 18